

MARIJIN LIST

Nevtepeno Poprijéta Devica Marija,
Zmožna Gospá Vogrska.

— POBOŽEN MESEČEN LIST. —

Vrejüje ga: KLEKL JOŽEF vpok. pleb. v Črensovcih.
CSERFÖLD (Zalamegye.)

DÁRI.

Na ranjence i samostan nabráni po Plej Ivani v Chicagi.

	Na samo- stan	Na ranje- nce		Na samo- stan	Na ranje- nce
	dolarov			dolarov	
Z Črensovec :			Z Trnja :		
Plej Ivan	1·50	2·—	Sobočan Jožef	1·—	2·—
Zižek Martin		2·—	Marič Štefan		2·—
Markoja Jožef i Žena	1·—	1·—	Kozlar Ivan		1·—
Salaj Ivan	—·25	2·—	Z Brezovice :		
Gabor Ivan		1·—	Špilak Jožef		1·—
Gabor Števan		1·—	Gerič Ferenc		1·—
Hozjan Martin		1·—	Z Hotize :		
Rous Števan i Žena	—·50		Vuk Jožef		1·—
Z Žižkov :			Topličanec Janoš		1·—
Krámar Jožef i Žena	—·50	2·—	Z Velke Polane :		
Krámar Ivan	1·—	1·—	Krampač Števan		2·—
Zvér Martin		1·—	Z Belatinec :		
Škafar Matjaš	—·25	2·—	Rous Matjaš		1·—
Žalig Jožef		2·—	Kovačič Števan		—·50
Sobočan Ivan	—·50	2·—	Od Lipe :		
Krámar Jožef, Starejši	—·25	2·—	Magdič Marko		1·—
Škafar Martin	—·50	1·—			
Cigán Matjaš		1·—			
Padar Števan		1·—			

Vküp 45·75 dolarov, ali 270 koron, 54 K. na samostan i 216 kor. na ranjence. — Té pot sem dobo túdi do rok ešče 28·50 dolarov = 180 koron na kalendare. Nikeljko kalendarov je prejšlo na poti, pa li sem dobo 76 K. več za njé, kak bi mi šlo. Vsem lüblénim odjemálcom i širitelom, ki so z dobre vole to vekšo šumo vküpspravili na podporo našega slovenskoga tiska se z celoga srca zahvalim. Posebno se pa zahvalim Plej Ivani i Horvat Štefan Lešnjeki z Črensovec pa vrlomi mladenci Konkolič Ferenci z Sakalovec širitelom i vlč. g. Sojar Antoni plebanoši, Plej Martini, Žižek Martini i Čurič Martini z Črensovec pa kak bogatim plačnikom, küpcom. — Vsi vzemíte za vašo požrtvovalno lübézen v zahvalo moje vrele prošnje, z šterimi vam želem častno mestno v najsvetejšem Srci Jezušovom.

Vrednik.

Nevtepeno Poprijeta Devica Marija,

ZMOŽNA GOSPA VOGRSKA — POBOŽEN MESEČEN LIST.

VREJŪJE GA:

KLEKL JOŽEF

plebanoš na pokoji v Črensovcih. Cserföld (Zalamegye).

Z dovoljenjom višesnje cerkvene oblasti.

Prihaja vsaki mesec 8-ga na veseli spomin petdesetletnice 1. 1904. dec. 8-ga obhajane zavolo razglašenja verske pravice o Marijinom nevtepenom poprijetji, šteri den je te pobožen list prvič slovencom vogrskim do rok dani. — **Cena 2 koroni, v Ameriko 3.**

Misli od žalostne Matere Bože.

Trpljenje je primerno svetosti. Čem vekša je v šteroj dūši svetost, tem vekše trpljenje more to potrditi i spolniti.

Svetejše dūše pa od Marijine nega. V prvom hipi svojega življenja je že popolnejša od vseh lūdih, od vseh

angelov, ár je brez greha poprijeta i v popolnoj svetosti tak vtrdjena, da od njé ne mogla odstopiti.

I ta svetost v nájbližanjo dotiko pride z samim Bogom, tim najsvetejšim bitjom. En nezmeren ogenj lübezni se potopi v večnoga. Što more té ogenj premisliti, zapopasti, tisti bo razmo velikost Marijinoga trpljenja. Samo ka takše düše ne ga i ne bo.

Dete, kda njemi oço, ali mater zakopajo, milo joče za njima. Pa li ne zarazumi popolnoma svoje nesreče zdaj. Po letaj, kda odrasté, kda je nevole terejo, večkrat samo te, kda je križi zakona teršijó i si ne ve trüdne glave na materno krilo nasloniti, komaj zdaj spozna, kaj je zgübito, kda je mater zakopalo. Mi mamó temni rázum. Ne ga pa mela Marija. Razum temni greh. Marija pa toga nej mela, svetel, bister, oster vse popolno zapopadajoč je bio zato njéni rázum. Njéna pamet je vsako božo dobroto spoznala. V gingavaj rožici je tak vidila neskončno bože smilenje, kak v segrevajočem sunci. Jezérne misli dobre i žele, štere mi niti v pamet ne vze-memo, so njo obsipale z dužnostjov zahválnosti. I vse té neštete milijone dobrot božih svetlo viditi, pa li Boga žaliti, pa tak strašno žaliti — o to spoznanje je rodilo v njej bolečino, do štere mejé naš slab razum priti nikdar ne bo mogoči.

List za deco.

Dečacje — pastirje.*)

Tak bi vam rad pisao: dečácje — šolárje, da pa šče zdaj ne morem. Znáte, ka vas rad mam, pa se mi veseli srcé, kda vas v šoli vidim; ešče tiste rad mam, šteri so bodikaj, ka bi je rad návčo, kak morejo dobri

*) Velki tüdi slobodno prečtéjo.

biti. Samo ka prle kak de šola, te pasli po trávníkaj, gajej, po šumi i deteliščaj pa vnogi-vnogi pozábi med vami tam, ka je pastir biti nanč ne nájpozadnješa čast.

V šoli ste se včili, ka je nedužen Abel pastir bio. To vas že menje zná, ka je Abraham, očák Israelov, túdi pastir bio: z toga je živo, ka je šo z svojimi čredami od edne paše do drúge. Takši je bio túdi njegov sin Ižak pa vnúk Jakob. Pa pastir je bio Mojzes, ki je kak pastir dobo od Bogá zapoved, naj Israelsko lústvo zpela z Egypta.

Jezušek, čuvar i pláča patircov.

Z toga vidite, ka je pastvistvo v starinski časaj části vredno delo bilo. Bog sam je med pastirami najšeo tiste može, na štere je svojo svéto vero zavüpao.

Samo ka so pastirje ne vsi takši, kak so bili tei. Vnogi pastir je lagooni, kak na priliko denem Jakopovi sinovje, šteri so šli pa so Jožefa, svojega brata odali pa so te domá oči lagali, ka ga je divja zverina razčesála.

Z toga že vidite, ka sojo dobri pastirje pa lagoji, božni pastirje.

Što je bio nájbožneši pastir, to vam pač ne vem, pa mislim, ka vi tūdi ne vete. Liki nájbošega pastira na sveti znám, on je tisti, ki je sám pravo od sebé: »Jas sam dober pastir.« To je pa bio naš lübeznivi zveličiteo, Jezuš. Istina, ka je Jezuš samo te ovcé pa kozé páseo, kda je máli bio v Nazareti. Kda je pa veliki grátao, te je pa lüdi včio, takak či bi je napáseo z svojim návukom, ka so te siti grátali božega návuka pa so bole rasli v srci za nebésa. Da ste pa vi deca tūdi takši pastirje, ka samo zdaj paséte krave pa ništerni kobile pa svinjé, sledkar te pa kaj drügo delali, kda te vékši, liki dokeč ste pastirje, tečas li morete z tistim pastírom držati, šteri je nájbolši bio pa te te ví tūdi dobri znali biti vsikdár, ár vam te Jezuš dá svojo pomoč, svoje milosče pa kda veliki zrastéte, bodete pá vrli, kak Jezuš, šteroga ste grátali te že, kda ste bili pastirje.

Samo to bi zdaj te radi znali, kak lejko gráta pastir Jezušov, jeli?

To vam rávno ščém tū popisati.

Pastir tak lejko gráta Jezušov, ka si na paši tak misli, ka Jezuš z njim pasé, ka Jezuš vsikdár i vseširom z njim ide pa ga vči v srci, kak more dober biti.

Jeli, ka je to práva istina, ka je Jezuš Bog. Bog je pa vseširom nazoči. Záto je Jezuš vseširom znami, te tūdi, kda pasémo krave, ali svinjé, ali kobile, ali kozé, ali goske, pure pa nevem ka vse ešče.

Či je pa Jezuš vseširom znami, te se zdaj samo to moremo navčití, kak si moremo z Jezušom na paši gučati.

To se pa tak lahko navčimo, ka si zmislimo kda na pašo ženémo: »Jezuš je z menov, on je dober pastir, jes tūdi ščém biti dober pastir, ka me Jezuš ge ne bi povrgeo.«

Pa njemi po tom včasi lahko právimo, eli spevlemo na tisto vižo: »Kak lepo, lepo je polé ...«

Oh Jezuš, dober moj pastir!
Podaj ti meni srčni mir,
Sprevája naj me tvo oko,
V nevoli daj mi tvo roko!

Pa či te pridejo lagoji pastirje k tebi pa te zovéjo k sebi, te si lahko míliš: Ne bom šo, záto ka Jezuš med lagoje ne bi šo z menov, on lagojih nešče, jes pa za lagojih volo Jezuša ne povržem:

Pri tebi ščém ostáti jas,
Moj Jezuš míli, vsaki čas;
Kod Jezuš z menov hodo bo,
Tam nájdem sebi jas nebo.

Té reči ešče te lahko spevleš, či moreš zdomi oditi lücke stvari pást. Záto ka je to vse edno, domá, ali na tūjinskem, naj je samo Jezuš z teбом, naj te samo angeo čuvár sprevája. To pa že bo, či boš rad meo Jezuša pa angela čuvéara.

V katekizmuši si se včio tisto molitev: »Angeo boži, čuvár moj, ...« zmoli jo verno vsaki dén pa de te te angeo vsikdár opomínao v srci, ka ne smeš pozábíti Jezuša.

Z biblije znáš, kak je angeo čuvár mládoga Tobiaša sprevajao i čuvao od vsega hūdoga. Tak de túdi tebé čuvao, či boš lūbo Jezuša, záto, ka ga Jezuš te pošle tebi na pomoč.

Pa ti angeo čuvár vsa na pamet prinesé, štera so potrebna.

Zgodi se ti, ka moreš po bregaj pástí, odked daleč okoli vidiš svet: bregé, dolé, potoke, zenožati, polé i gajé pa de se ti oko i srce veselilo nad lepim poglédom, te si zmisli, ka je to vse lūbi Bog stvoro človekí na življenje i na veselje.

Drūgi na ravnici pase! Pášnjek se daleč okoli presté-

ra, nanč njemi do konca ne vidi. Tü i tam drevo, kakši grm, ozdaleč türem kakše cérkve, kakše vesnice okoli pa vse to se ti zgübi pred očmi v dalečini, štera neima konca ni kraja. Kak lahko si zmisli pri tom pastir na neskončno velikoga Bogá, ki je vsa tá stvoro, ki je vékši od vsega toga, šteroga moje oko ne more spreviditi.

Lepo sunce ti sija na paši. Ono dáva svetlost, topločo, življenje vsemi stvorjenji. Glej podnébje je pa čisto i svetlo, kak či bi se po svétešnjem obleklo! Hej, máli i veliki pastir, zmisli si, ka tvoja düša tüdi tak lepa, svetla, čista more biti, skopana v nebeskoj milošči, štera milošča tak prihája od večnoga sunca, Jezusa na nás, ka sunčeni trakovje na naše polé.

V sencu si rad doli sédeš, ka te naj čuva od pekočega sunca. Zmislí si na reči Dávid krála, šteri tüdi prosi Bogá i tak tebé vči prositi, naj ga skrije Bog pod senco perot svojih, to je, naj te bráni, kak je obranjeni tisti, ki poleg Jezusa v njegovoj sencu stoji.

Včasí náš lepo vremen, ka se ti srcé veseli. Vse je lepo mirno okoli tebé. Na vsakom betvi tráve edna rosica visí; kak lepi džündž se ti bleskeče od vseh stranih v oko, gladki vetrec píhla okoli tebé — zmislí si te na Stvoritela, na miloga Jezusa ino njemi hválo daj, ki je tak lepi stvoro té svet.

Pa pride tüdi božno vremen na paši nad tebé! Malo ti je te teško v mrzлом vetri, kda se ti obleka deždža napijé pa se záto ne žalosti, rad prenášaj za lüboga Jezusa to, ki je sám tüdi hodo po déžji i vetri. Zmislí si, kak de po deždži žéjna zemla znova napojena, kak de vse lepše raslo, paša tüdi lepša zrasté, zrák de po vetri čistejši, prsi do se ti ležej zdigávale pa cela natura de ponovljena.

Včasí máš dobro pašo, vesélo glédaš, kak ti stvár téčno trga, te si zmislí zahválno na Bogá, šteri se tak poskrbo za tebé pa prosi Jezusa, naj tebé tüdi tak obilno

pasé z svojim návukom, ka boš dobra njegova ovca ves čas tvojega žitka.

Drügoč se ti zgodi, ka ne dobre paše, niti dobre vode! Siromaška stvár teško gloda zgoreno trato pa komaj čaka, ka pride do dobroga stüdenca. Tak bodi tüdi ti! Teško želi Jezušov návuk, vretine sv. vere, miloščo božo ino prosi Jezüša, naj ti dá pomoč, ka boš vsikdár meo njegov návuk pred očmi, ka nikdár ne zabodiš na božno düševno pašo, tá kde so sküšnjáve za düšo pa greh.

Stvári ne mantráj! Šteri pastir stvár bije, je sám biča vreden. Či stvár pride v silje, ali prek plota, što je to krív! Stvár ne ve, kam slobodno pa kam nej. Pastir more to znati pa paziti tam, kde bi se znao kvár zgoditi. Pa čidi je greh, či stvár komi kvár naprávi? Vsakojacki pastirov, šteri je ráj odišeo med pajdáše, kak bi pazo na lücko vrednoščo. Glej lepo setvo, silje, kukorico, ali kajkoli okoli sebé pa prosi Jezüša, naj tvoje srcé tüdi vsikdár puno bo dobroga sadü, kak njive okoli tebé, njemi obečaj, ka ščés ti tüdi dober sád roditi z Jezušovoga návuka, to je dobro delati i hüdoga se ogoti.

Záto či plot vidiš okoli polá, ali ograda, obečaj Jezüši, ka ti tüdi ščés vsikdár bogábojaznost nositi v svojem srci pa poslúšati zapovedi bože, štere naj bodo kak plot za tebé, ka ne spádneš v greh.

Kre paše vidiš potok žluboréci, šteri tá čevkeče z svojov čistov vodov vu velike potoke pa v morje. Se ne stávi nikdár, dokeč ga morje ne požré. Obečaj Jezüši, ka ti tüdi tak ščés z čistov, nedužnov düšov tečti, vse tvoje dni se paščiti proti morji vekivečnosti, proti nezgrüntanomi morji lübéznosti, v štero lübézen se na slednje naj celi vtopiš.

Na paši poti hodiš, kde vsakovrstni lüdjé hodijo: dobri i božni, veliki i máli, nadale stvari, kola, vozovje pa vse spokláčijo, ka je na njoj, nanč tráva ne more rásti tam,

kde si oni pot naprávijo. Záto si zmisli te pa pravi Jezuš: Jezuš moje srcé ne sme takše biti, kak tá pot. Po njem samo dobra mišljenja, želenja pa nakanenja slobodno pot májo. Jas neščem pústiti v njé nikaj hüdobnoga.

Po poti prideš na križopotje. Tam so kazálci naprávleni, šteri kážejo, kam po šteroj pride. Jeli, kakši dündek bi bio ti, či bi po drügoj poti šo, kak trbe. Nikdár ne bi prišeo tá, kam bi šteo. Tak je rávno človek na poti v nebésa. Boži návuk nam káže pot, po šteroj v nebésa pridemo pa jaj tistomi, ki misli, ka je on čedneši pa odide na drügo pot. Záto obečaj Jezuš: Jezuš moj, kážeš meni právo pot .z tvojimi zapovedami, jas bom po njoj šo vsikdár. Neščem vgrešiti nebeske poti nikdár v mojem življenji, ka ne bi zablodo na peklénsko pot.

Kre poti vidiš veliki mravlinjek pa jezero jezér máli mravlic na njem. Glej kak bežijo, se páščijo, delajo, trüdijo brezi henjanja, kak se skrbijo za sebé i svoje mále. Vči se od njih máli i veliki pastir, ka ne boš brezi dela nikdár, ka boš delao záto, ár lübi Jezuš to žele od vsakoga, naj rad dela, ár kak právi njegov apoštol: »Ki ne dela, naj ne je. (II. Teš. III. 10.)

Vido boš lepe cvetéče rože kre poti pa boš se njim veselio. Ešče vtrgno bi jo rad, pa glej, čemérni je njéni sád, ali pa kača leži pod njov. Te si zmisli, ka je ne vse lepo, ka se ozdaleč lepo vidi, záto ne smeš brezi premišleka vsakše lepo i vesélo skušati, ár zná biti, ka je samo šatan tebi za lepo namálah tisto, ka je njegovo, ka delajo njegovi hlápci, ka bi tebé leži vkano. Pa te obečaj Jezuš: Jezuš moj, samo tisto bom držao vsikdár za lepo i dobro, ka ti, ka se pa tebi ne vidi, tistoga bom se pa ogibáo, kak kače cemérne, ali čemérnoga sadü.

V logi paséš pa se ti vidi veliko, močno drevje, kak vednáko stoji. Nikši vihér ga na obládi i ne pres-tráši, močen hrást se ne poderé, on sto pa sto let stoji,

či ga človeča roka ne poseka. Obečaj Jezuš, ka ti tūdi, či bi prišeo na tebé vihér skūšnjáv, či bi te nagibalo na hūdo kajkoli okoli tebé, ščés močen biti, kak hrást, státi kre Jezuša za svojo dūšo pa se ne dati podreti od vi-héra skūšnjáv.

Glej ftice na drevji pa na poláj. Skáčejo, spevajo, iščejo hráno pa dičijo z svojim živlenjom Bogá. Či pa blūzi prideš, se zoságajo, ka bi njim škodo pa zletijo vi-siko gori pa daleč od tébe sédejo doli. — Vči se od njij pa pravi Jezuš:

Či pride neprijáteo se,
Kí dūšo mojo kvárit ščé,
Te k tebi Jezuš gorzleto
Vse moje misli vu nebo.

Včasí ti vujde stvár pa moreš bečati za njov, ne čeméri se, ne preklinjaj, zmislis si, ka je Jezuš tūdi mirovno trpo za tebé, či li ka je znao, ka včasí ti tūdi vujdeš njemi, pozábiš njega pri molitvi pa drūgi dobrih delaj. Si misli v sebi: Stvár priženém nazáj pa obečam Jezuš, ka jas nikdár neščem vuidti njemi, vsikdár ščem pri njem ostáti.

Včasí boš meo stvari, štere se bijejo. Razloči je mirno z bičom pa ne boj čemeren. Si misli, glej Jezuš, to nema stvár dela, ka se svádi pa bije, jes se pa neščem biti z mojimi pajdáši, ráj se jih ognem, záto ka ne tisti močneši, šteri drūgoga do téo drapne, liki tisti, ki bole zná se greha ognoti pa dobro delati!

V vsaj nevoli, vu vsem veselji, lūbi pastir naj bo z tebov Jezuš. Pogučávaj si z njim, kak sam ti tū popi-šao, pa veséli bodí vu vsaj nevoli, ve je Jezuš z tebov vsešiom, on te čuva, bráni, vodi, dokeč ti ščés njegov biti. Dosta, dosta misli na Jezuša. Či máš velko pašo, šče lahko moliš tūdi kaj na čislo pa kakše drūge molitve, pa si lahko kaj zospevaš, kakšo lepo pesem, na pri-iko to:

Marijina družba naših slovenskih deklin v Bridgeporti v Sev. Ameriki.

»Či te Jezuš jas imam,
Vekše sreče ne poznam
Se od tébe ne podám itd.«

Pa boš te zaistino takši pastir, ka de te Jezuš rad meo, čuvao, bráno pa za svojega lüblenca meo. Jeli, ka ščés!

Sad bojne.

Gda je tüdi sovražnik molo.

Zgodilo se je na ruskom bojišči. Po ednoj lutoj bitki sta oba sovražnika zapüstila bojno pole. Ednok se samo zdigne eden naš vojak med spadnjenimi, si poklekne, vzeme z glave kapo, si poišče v žepi svetinjico pa po-božno moli. Med molitvov se je nedovedoč zgledno na stran, pa je li zagledno, ka poleg njega stoji eden sov-ražen vojak, ki je bio oborožení. Naš ranjeni vojak po-kaže sovražnomi vojaki svetinjico, zato ka je mislo, ka njemi znabiti te nikaj ne včini. Na to je rus segno pod plašč. Naš vojak je nato zožmiro, zato ka je mislo, ka rus sega po revolvero, pa je tak prišla njemi zadnja vüra. Za nekolko minot jo naš vojak odpro oči, pa je te vido, ka rus tüdi ma svetinjico v rokaj. Zatem je tüdi rus pok-lekno poleg načega vojaka, pa sta oba molila Boga.

Raztrgano čislo.

Ranjeni je prišeo domo eden vojak. Rano je dobo na roko. Dobo jo je v Galiciji. Gda se je odpočino, je potožo svoje bolečine materi. Pravo je, ka njemi je tisto čislo, ka njemi je je mati dala, spadnolo z žepa. »Naed-nok je segalo po njem na stötine rok. Raztrgali so je.

Vsaki je samo edno zrno proso. Pa za tisto kak so se mi zahvalili. Sranjüvali so si je kak drage ostanke na prsaj, pa je tam nosijo z velikim spoštüvanjom pa z zavüpanjom, ka bo je Marija branila. Meni je ostao samo križec s štirami prvimi zrnami. To sam že nej šteo tá dati. Zašio sam si v znotrašnje obleko. Od tistoga časa je tü nosim. Či bom znova mogeo iti nazaj v boj, te bom si več rožnih vencov neseo s seboj...«

Na potači.

»Dobro ti Bog daj, prijatelj!« — tak se je poklono eden treseti let star poštar nekšemi ranjenci, šteri je stao pred vrati družinskoga doma pa si je nakladao pipo. »Ka ti je, gde te je zadela nesreča?« »Tam pri Lublini.« »Gde, na šterom kraji?« »Tam na kraji loga mi je edna krugla zadela nogo, pa se rana že hvala Bogi lepo celi!« »Viš, dragi prijatelj, jaz sam se tüdi tam obračao s svojim potačom. Zgodilo se je pa, ka je eden potač pod menov zadeo šrapnel, pa je meni na dobro srečo nikaj nej včino. Nato sam dobo drügi potač. Toga je tüdi zadeo šrapnel pa je mene vrgeo ž njega. Ka se je zatem zgodilo z menov, to sam zvedo saŕmo sledkar, gda sam se v Pragi v ednoj bolnišnici otavo. Odpro sam oči, pa sam vido, ka ležim med ranjenci, svojimi prijatli, ki smo se vküp vojsküvali. Tej so mi povedali, kak se me najšli nezavestnoga v ednom blatnom jarki, kam sam se odkotao, pa gde sam se tüdi prehlado. Šrapnel mi je nej napravo rane. Zdaj, ka bi hitrej nazaj k moči prišeo, sam prišeo na svoj dom. Petero moje male dece pa žena so nej znali, kam bi bili od velkoga veselja, gda so me zaglednoli.

Prvo, ka sam včino, so bile ete reči: »Draga moja deca, zdaj najprle pokleknimo pa dajmo hvalo Bogi pa blaženoj Devici Mariji, ka me je tak čüdivitno rešila.«

Zatem sam njim povedao, ka se je zgodilo. Vervli mi, dragi prijatel, ka či bo trebelo nazaj iti, bom šo brezi straha, zato ka znam, ka me Bog oslobodi vsake nesreče.

Zveličani Ivan Gabriel Perboar, duhovnik misijonske družbe sv. Vincencija P.

(11. septembra.)

Dneva 11. septembra leta 1840. je mro na Kitajskom kak mučenik misijonar Ivan Gabriel Perboar, pa so ga 10. novembra 1889. sveti oča Leon XIII. slovesno imenovali za zveličanoga.

Ivan Gabriel se je narodo od siromaških kmetskih starišov v maloji vesi na južnom Francoskom dneva 6. januara leta 1802. Gđa je deček začno hoditi v cerkev, se je tak lepo pa pobožno obnašao, ka so njemi ljudje pravili »mali angelček« ali »mali svetnik.« Po cele polvüre je nepremeknjeno gledao na tabernakel, pa njemi je lice žarilo v svetoj lübezni do Jezusa. »Jako je odürjavao vsaki greh, zlasti se je pa bojao vsega, s čem bi žalo sveto sramežljivost. Belo lelijo devištva je ohrano čisto vse življenje pa jo je zdrüžo v smrti z rdečov rožov mučeništva. Bio je že v mladosti jako resnoben, poleg toga pa prijazen pa lübeznivi, ka ga je vse rado melo, pa tüdi poštüvalo. Či je mogeo iti gospod plivanoš zavolo silnoga dela z cerkvi, je Gabriel včio svoje sošolce katekizem, pa so ga tivarišje poslüşali kak svojega vučitelja. Predgo si je tak zapomlo, ka jo je doma lepo pa gladko vso ponovo; oča njemi je večkrat s smehom pravo: »Gabriel, ti boš mogeo biti gospod, da tak dobro predgaš.«

Oči je pa trbelo Gabriela doma pri kmetiji, pa je

zato nej nakano dečka dati dale v šole. Pregovoro je pa očo stric, ki je bio tistoga hipa ravniteo v malom semenišči v Montobani. Tak je šo Gabriel že 15 let star zato li v šolo. V zavodi so hitro spoznali njegovo pobožnost pa so ga meli za drugoga Alojzija. Kazao je že te, kam ga Bog zove. Gđa je ednok čuo praviti od misijonov na Kitajskom, je pravo: »jaz bom misijonar.« Na konci šolskoga leta je v nazočnosti vseh vučitelov pa vučencov čteo nalogo z naslovom: »*Križ je najlepší spominek.*« »O kak lepi je križ,« — tak je govorio pun navdušenja — kak lepi je križ zasajeni v deželaj med neverniki pa telkokrat poškropleni s krvjov apoštolov Jezušovih.«

Gđa je bio ešče doma, je vsaki mesec šo k sv. prečiščavanji, v zavodi je šo k sv. prečiščavanji vsako nedelo po vsaki svetek. Njegovo srce je vse gorelo za Jezuša v presv. sakramenti. Gđakoli je vtežno, je šo v cerkev, si je poklekno pred tabernakel pa je molo. Mešniki so bili veseli, či njim je pri meši dvoro; obnašao se je najme tak pobožno, ka je šče njim bilo ležej lepo mešuvati. S pobožnostjov do presv. Rešnoga Tela je zdržüvao častitev prečiste Device Marije. V prostih vüraj so ga gosto videli, kak je molo pred podobov Marijinov. Mariji v čast se je že te posto vsako soboto.

Minolo je edno dobro leto, kak je Gabriel prišeo v malo semenišče. Gabriel si je premišlavao, kam bi se obrno, šteri stan bi si zebrao. Misel na misijone njemi je zmirom šla po glavi. Da bi spoznao božo volo, je opravo devetdnevnicu na čast sv. Franciški Ksaveriji. Bog njemi je dao spoznati, ka žele od njega. Decembra meseca leta 1818. je stopo Gabriel kak novinec v misijonsko družbo sv. Vincencija Pavlanskoga. Dve leti potom je napravo slovesne oblübe. Prle pa, kak se je za vsigdar povsveto Bogi, ga je obiskala ešče ednok mati. Gabriel je slovo vzeo od nje pa njoj je pravo: »Lüba

mati, navaditi se moremo, ka mo živeli eden brezi ovoga; znate, ka me Bog zove; moremo se zato ločiti.«

Leta 1825. dneva 23. septembra je Gabriel bio posvećeni za duhovnika pa je na drugi den meo novo mešo. Mešüvao je s takšov pobožnostjov, ka so ljudem, ki so ga vidli pri oltari, skuze zalevale oči. Kak mešnik je po voli svojih predstojnikov nekelko časa bio profesor, potom ravnitel v semenišči, nazadnje duhovni oča pa vučitel novincom misijonske družbe.

Gdekoli je Gabriel delao, povsedi se je od njega širio samo eden glas: »On je popolen, sveti človek.« Nekak, ki je duže časa živo ž njim vküper, pravi od njega: »Opažüvao sam ga nalašč, či bi vido na njem kakšo nepopolnost: pa sam nigdar nikaj nej najšeo 'nej v njegovih rečaj pa nej v djanji. Najraj je bio pred tabernakulom. Tam se je ponižavao pred Bogom, pa gda je veseli šo z cerkvi, se mi je vido kak Seraf, tak se njemi je sveto obraz.

Gabriel je želo iti kak misijonar med nevernike. To milost je proso od Boga pri vsakoj sv. meši, z toga namena se je preporačao v molitev tüdi svojim redovnim bratom. Posebno je častio častitlivoga Janoša Franciška Kleta, ki je kak misijonar na Kitajskom mro po manterniškoj smrti dneva 17. februara leta 1820; Gabriel je večkrat pokazao mladim novincom svete ostanke častitlivoga mučenika pa je pravo z velikov gorečnostjov:

»Kakša sreča, či bi tüdi mi mogli tak mreti.« »Molte za mene — je pravo zavüplivo ednomi — ka se mi zdravje vtrdi, ka bom mogeo iti na Kitajsko pa tam oznanjüvati Jezušu Kristušu pa za njega mreti.«

Goreča žela se njemi je nazadnje li spunila, pa takšega hipa, gda je najbolje nej čakao. Dneva 21. marca leta 1835. je odpotüvao z večimi drugimi duhovniki na Kitajsko pa je 29. augusta prišeo v tisti kraj, kam je tak dugo želelo njegovo srce.

Začnolо se je novo delо — misijon med neverniki. Prehodo je cele dežele, povsedi je včio, krsto, spovedavao. — Gnala ga je lübezen do Jezusa Kristuša. Bio je zmerom malo betežasti, pa njemi je zato niedna pot nej bila preduga pa niedno delo nej pretežavno. Njegova apoštolska gorečnost njemi je nej davala počivati nej vudne pa nej v noči.

Štiri leta je Gabriel delao kak misijonar na Kitajskom. Prišeo je čas, ka njemi je Bog spuno tüdi zadnjo želo — želo po manterniškoj smrti. Na svetek Imena Marijinoga leta 1839. so neverniki napadnoli misijonsko postajo. Misijonarje so šče za časa zvedili, ka nakanijo sovražniki, pa so se na tihom zmeknoli pa pobegnoli v gore. Gabriel je že na drügi den ves trüden opešao na poti. Sovražniki so ga zgrabili, pa so ga nej spoznali; nezvesti kitajec, ki ga je sprevajao, ga je izdao za 30 srebrnikov. Obsodili so ga na smrt na vešale. Minolo je pa ešče skoro leto dni prle, kak so zvršili obsodbo. Kak dosta je mogeo Gabriel trpeti po raznih temlicaj, to se ne da povedati. Samo eden den je dobo dvesto vdarcov z bičom. Celо telo je bilo mezličnato, bilo je kak edna sama velika rana. Gabriel je komaj bio človeki podoben. V teh strašnih mokaj je ostao miren, krotek, na obrazi njemi je kralüvao nebeski mir. V temnici je šče pisao pismece, štero je poškropleno s krvjov; rane so njemi krvavele, pa so pri pisanji kapale kaplice krvi na papir.

Dneva 11. septembra leta 1840. so nazadnje vmorili božega slüžbenika. Na čüdoviten način so rane zevsema zacelile; niti brazgotine so se nej poznale; njegov obraz je bio mladensko čisti pa črstev. Vsem, ki so ga vidli, se je to tak vidilo kak prava čüda. Smrt je bila počasna pa puna muk. Obesili so ga na vešala, štera so bila podobna križi. Roke so njemi privezali na poprečni les, noge so pa vugnoli nazaj, tak ka je klečeč viso na križi. Počasi je mirao sveti misijonar v najstrašnejših mokaj.

Čda je dūšo zdejno, so bile njegove oči sramežljivo povešene kak vsigdar v življenji, vūsta zaprta, kotrige mejke pa gibke.

Kristjanom se je posrečilo, ka so dobili telo svetoga mučenika. Zavili so je v draga oblačila pa je položili poleg častitlivoga Franciška Kleta, šteroga je telkokrat proso korono mučeništva. Bog je poveličao svojega službenika z vnogimi čūdami. Na nebi se je prikazao veliki svetel križ, šteroga so vidili v raznih, daleč eden od ovoga ležečih krajeh. Vnogo nevernikov se je spreobrnolo pri toj čūdovitnoj prikazni.

Leta 1857. so prenesli svete ostanke na Francosko pa so je položili v grob pri lazaristaj v Parizi.

Dneva 25. novembra 1888. so podpisali sveti oča Leon XIII. pismo, v šterom so Ivana Gabriela Perboarja razglasili za zveličanoga; slovesnost razglašenja so pa obhajali 10. novembra 1889. S Francoskoga je prišlo v Rim 2000 romarov; med njimi sta bila tūdi brat pa sestra zveličanoga Gabriela, oba že jako stariva, pa v družbi sv. Vincencija Pavlanskoga.

† Dravec Lojz.

(1886—1915.)

Augusta 28-ga je zatisno blāgi »Lojz,« kak se je sam podpišūvao, svoji oči, mrl za domovino zemeljsko iz ljūbezni do miloga Srca Jezušovoga in `si odpro nebesko, večno. Što je bio on nam? Gospodičina *Pavlić Ana*, učiteljica v Slovenskojvesi nam z sledečimi rečmi naznanja njega:

»Nepoznana vam naznanim, Velečastni, žalostno novico, štera je i mene jáko potrla. Menje jé z ednim is-

tinskim katoličanskim človekom. Osirotela je bratovčina Srca Jezušovoga v Slovenskoj vési. *Dravec* Alojza ne ga več. Žrtvoval je svoje mlado življenje za domovino, povrgeo je pa siroto družino. Augusta 6-ga njemu je morilna krogla prehodila telo, v bolnico je správljen, ali ne je bilo za njega več pomoči. Eden krátkorečni brzovav je poročo, da je aug. 28-ga svojo blago dúšo povrno svojim Stvoriteli. Mrl je v *Leipniki* na Moravskom v bolnišnici, daleč v tújini počiva, ali njegov spomin vsikdár med nami bo živo, zlásti mi, kotrige Srca Jezušovoga bratovčine, ga nikdar ne pozabimo.«

»Zato vam poročam, Prečastiti, to novico, ar znam da ste ljubili Lujza. Pa što ga ne bi rad meo?«

»Kak starinska je bila naša kapelica oznotraj i v koj jo je spremeno on? Vsaki se zagrezne, kda v njo stopi. On je vkúp spravo prinas bratovčino Srca Jezušovoga, štera se je túdi lepo razvijala i kda bi cvet primesti mogla, je zgúbila onoga, ki se je toliko trúdio za njo. Kaj si naj začnemo zdaj me sirote? Lujz je dobro obhodo, gotovo že v lepah nebésah diči Jezušovo Srcé, štero je nateljko ljúbo. Ali tri njegove sirote i žena, kaj si té začnejo? Tolažim je, da je dober Bog zavolo Lujzovoga zaslúženja pomogeo bo. Jako bi vas prosila, velečastni g. plebanoš, blagovolite z ništernimi kratkimi vrsticami potolažiti njegovo ženo, prav dobro njoj bo to spadnolo. Lehko bi se v slovenskih novinah túdi mogo napraviti njemu spomin, ar smo v njem ednoga pravičnoga, odkritosrčnoga i odprtoga značaja človeka zgúbili. Naj v miri počiva!«

Te reči dōsta povejo, pa vendar Romaj se bližajo k tistomi, kaj bi se moglo od Lojza praviti. Bio je pravi celi mož. Pobožen iz dna srca. Mnogozaslúžen na vse strani, štere na krátci omenimo.

Pobožnost, od štere g. učiteljica tak lepo svédočijo, je bila njegova prva dobra last. Ta je nadigavola njegovo

dūšo vsepovsod. Ta ga je gnala z silov, naj dūše reši. Pod njenim nagibom je v South-Bethlehemi prevzeo školniško službo za naše slovence i njim popevao ešče

Dravec Alojzi pri zdavanji z svojov zaročnicov, Marijov
v South-Bethlehemi l. 1907. aug. 19-ga.

te v vogrskoj cerkvi mile domače pesmi. Kak verno je pazo na cerkveni réd? Kak vestno je opravlaio tam svoje dužnosti. Takrat so slovinci še ne meli svoje lastne

cerkvi. Naj bi jo pa meli, je v njem vse gorelo. Naj ljudstvo bole more ljuboga Boga dičiti, se je z cele moči trdilo za lastno cerkev vogrskih slovincov. Začetek je tudi včinjen i nabrala se je po njegovom prizadevanji lepa svota v té namen. I kda se je to delo poleg nikšega zroka vjalovilo, milo se mi je zatožo zato v joklavom pismi. Po štiriletnom amerikanskem prebivanji se je vrno domo, da bi tu nadaljeval svoje apoštolsko delo. Njegov duh je pa ostao v Ameriki med našimi slovenskimi rojáci, ki so po njegovih sledah dale stopali i prišli do zelenoga namena: visoko se zdigávajo že stene prve cerkve vogrskih slovincov v Ameriki v South-Bethlehemu na čast sv. Jožefi.

V Monoštri v svilnoj fabriki je dobo doma častno službo, vodo je delo cele tovarne. Pravomi moži je prišlo v roke voditeljstvo to imenitno. Vesten, delaven čestnik je bio i pobožen bogábojéči kristijan v ednoj osebi. Z cele moči se je skrbo, naj socijalski duh ne pokvari njegovih delavcov. Naračao njim je dobre liste, davao njim je lepe zglede, podbūdjavao jih je z rečmi na dobro. Naše slovenke so pod njegovim vodstvom ostale poštene, bogabojéče mladenke i prve delavke v celoj tovarni. Ednok sem ga obiskao v tovarni. Pelao me je od delavca do delavca, pokazao delo i naznana narodnost njegovo. Takrat sam opazo, kak so ga poštvávali delavci i ovarao, kakši pobožen vpliv je melo njegovo prizadevanje na duše svojih podložnih. Kda bi me predstavio ednoj delavki i njej ovado, da sem vrednik Marijinoga lista, ne vedla kam od veselja. Njegov duh je cepio v svoje podložne češčenje do Matere Božje i poštvavanje do duhovnikov.

Té je jako lübo i častio. Desna njuva roka je bio v vseh rečeh. Ljubézen do Boga ga je gnala, da je lübo i poštvavao njegove sluge. Vsikdar je to delao, ešče bole pa v tom bojnom časi, kda je vido, kak se trüdiyo téi za

vojake. Z genjenim srcem mi je to naznano z svojega vojaškoga stana. Slednja reč njegova na bojišči je tudi meni šla, naj molim i mešujem za njega. — Naj slovenskomi svojem i ljudstvi spravi duhovnike, je bila njegova goreča žela; v té namen je držao slovenske dečke v Židi pri Monoštri, kde si malo posestvo kupo l. 1900-ga pri sebi na stani i na stroški, ki so monoštersko gimnazijo pohajali; tem dečkom je vse včino, naj je pripravi na té zvišeni cil. Eščé plačo je poménjšao za stan i strošek, naj de smeo ednok meti to veselje, ka je ljubljenomi Jezusi pomagao spraviti ednoga duhovnika. Ka je sküpna bila molitev v toj hiši, ne trebe praviti. Mati je naprej molila, moli dijak i ovi za njov. Kda smo njemi poznani duhovniki v tabor čislo i druge pobožne reči poslali, je takše veselje občüto, da ne dopodevati. Genljiva zahvalnost je obsijala njegove vrstice pri odgovori, takša, štera samo v zaistino pobožnom srci more prebivati.

V tábori je bio pravi domoljubni vojak. Vojsküvao se je za dom ne zato, ar je »mus« bilo, nego iz ljübezni do Bogá. Naprej si je že narisao táborsko življenje i kda je tá prišo, je je, kak mi je pisao, takše najšeo, kakše si je predstavo. Rad je trpo, junaško se borio za dom. Svoje pajdaše je po bratovskom ljübo i se trüdio naj ostanajo verni, pobožni. Kak milo je želo v té namen Novine i List i kak hvaležno jihva je sprejeo! Nedopovedljiva radost ga je obišla, kda je pri šterom opazo pobolšanje žitka, kak nam glasno svedoči njegov eden dopis v Novinah objavljeni, v šterom naznanja povrnitev k Materi Božoj ednoga svojega prle nevernoga pajdaša.

Pravi sin Marijin je bio. Ona njemi je bila zaistino mati, štero je ljübo z celoga svojega srća. Njeno čast širiti njemi je nad vse ljübljeno bilo. Ta ljübezen do té dobre matere ga je gonila, da je Marijin List ze vse moči širio med gornjimi slovenci. Kda se je naš list začao širiti, je v Ameriki bio. Kak je zvedo za njega, včasi

si ga naročo, pa ne samo naročo nego i širiti začeo. Šestnajset falátov sem njemi mogeo včasí v začetki poslati. Domo pridoč je pa on držao gor moneštersko okolico z Marijinim listom, v šteroga je tūdi večkrat kakši dopis poslao.

Slovenski svoj narod je strastno ljūbo. Goro je za obdržanje njegovoga maternoga jezika. Kda so Novine zišle, je malo ne kam bio od veselja. Nedopovedljive teškoče je premagao pri priporačanju slovenskoga tiska. Pa vse to ga ne odstrašilo, ar je on ne politike, nego ljūbezen vido v tom prizadevanji. Iz vere živoči mož je dobro zapopadno Božjo zapoved, štera svoj narod pred drūge veli ljūbiti. Dobro je zarazumo, ka sramūvati se po maternoj reči gučati, bi gizda bila i zatajitev svojega lastnoga ljūdstva, iz šteroga krila se je narodo, zato je dopisavao samo slovenski i gučao najraj slovenski, čeravno je več jezikov znao. Pa ta lūbezen do svojega ljūdstva ga je ne ovirala, da ne bi poštvavao drūgoga naroda, da bi sovražo šteri jezik. Zato je pa meo naročene i vogrške katoličanske novine i širio med delavci v tovarni, ki so slovenski ne znali, pa čeravno znali, nego želeli vsaki den kaj novoga zvediti, česa so njim naše tjedenske novine ne mogle nūditi. Iz vere je živo. Ta njemi je zbūdila želo, da bi vogrski slovenci tak daleč prišli, ka bi meli dnevne novine. Želo je iz ljūbézni do svojega naroda, do njegovih dūš, ár njemi to velela Božja ljūbézen.

Molo i delao je i zmerom kovao načrte, kak bo mogeo več včiniti za svoj narod, za nemrtelne dūše. Grajali so ga, surovost proti njemi kazali, on je pa na vse to te odgovor dao: ešče bole bom se skrbio za Božjo čast.

Ka je takši mož lūbo svojo drūžino, si lahko mislimo. Popolen zakonski tivariš, právi oča je bio. V zakon je l. 1907. aug. 19-ga v Ameriki stopo šteroga, je dober Bog z tremi otroki blagoslovo. Najstarejša: Katika je 6

let stara, druga: Nana 4, najmlajši: Lujzi pa 2. Veselo sunce je bila za njegov trüdapun žitek ta mala družina, štero bi tak rad ešče ednok vido. Zlasti je ljübo maloga Lujzeka. Pisao mi je malo pred smrtjov: rad bi ešče ednok nazaj prišo med svojo družino, v svojo domovino, a ešče ráj pa v nebesko domovino.

Za to drugo je dozoro. Smrtna kosa ga pokosila,

Dravec Alojzi, domobranec v 18-om pešpolki l. 1915-ga.
(Rojen l. 1886-ga v Slovenskoj vési, mro v Leipniki l. 1915-ga.)

preselo se je, kam je želo priti, zapüsto je pa za seboj veliko praznoto, globoko žalost, nezmerno zgübo.

Žena njegova mi piše »Darüvao je svoj žitek Gospodnomi Bogi, ljübi Jezuš ga je bole ljübo, kak mi, zato nas je ostavo, ostavo je mené z trojimi ostavljenimi ot-

roki, šteri drügoga papo ne morejo čakati, kak smile-noga Jezusa, ki ma odprto Srce do vsakoga otroka... Istina, on je najšo lepo domovino, ali mi smo veliki si-romaki ostali brezi áteka, šteri je tak veliko skrb noso na nás, ostavo je nájne ljübljéne otroke, štere je ne mogo več viditi... Ne mi je bilo mogoče viditi ono mesto, kde počiva njegovo ranjeno telo, nej sem mogoča bila njemi edno kaplo mrzle vode dati na njegovo zadnjo vüro, nej njemi oči zapreti, nej slednjen govor čüti ž njegovih vüst, kak me boli srcé zato, suzé od srca svo-jega točim z svojov decov vréd, ali več ga ne moremo čakati nazaj...«

Istina, on ne pride nazaj z telom, ali njegova ljü-bézen z oyoga sveta pa bode nas pohájala, krepila, to-lažila. Dobro mater Marijo i smileno Srce Jezušovo go-tovo bo noč i dén proso za svojo družino, za naročnike naših listov, za svoje poznanke i celi svoj slovenski rod, naj moremo na sveti pravično živeti i enkrat v nébi ž njim se naveke združiti. Ztem se tolažimo pa z gore-čimi molitvami za njegovo düšo, ki je teljko dobra včino svojemi ljudstvi.

O z Bogom Lojz, predrági mož,
Z spomina zbrisao se ne boš,
Dok en slovec na naših tleh
Živeti Bogi v slavo sme.

Vrednik.

Molitev svete Hedvike v bojnom časi.

Mesarsko klanje tatarov je henjalo. Na bojišče se je razprestrla noč. Tú i tam se je začülo milo ječanje na bojnom poli, štero je bilo puno mrtvecov: tatarje so preklinjali, krščenicje pa pobožno zdihavali — zatem je

pa nastala tihota na groznom bojišči. (Bilo je to v Šleziji, kam so vdrle divje tatarske čete leta 1241.)

Malo dale v Kroseni v vojvodskoj palači v ednoj sobici, štera je bila slabo razsvetlena je klečala edna mati. Bila je to sveta Hedvika, vojvodinja Šlezije.

Z gorečimi molitvami je prosila Boga: »Smiluj se, Gospodne Bože!«

Naednok jo je pa samo obišla groza... Ali je njeno materinsko oke vidilo v dalečino, ali je pa nebeska roka odgrnola od njenih oči temo?... Vidila je nekaj žalostnoga. Vdala se je, pa je z velikov pobožnostjov sklenola molitev: »Amen, tak naj bo! Jaz morem, pa tudi želem prinesiti to veliko žrtev.«

V toj noči je prišla k njoj njena vrla službenica. »Demundiš — tak njoj je pravila — znaš ravno zdaj sam zgubila svojega sinü. Moj jedini sin me je tū povrgeo, pa je odišeo kak brzna ftica. Več ga nigdar ne bom vidila v tom življenji.«

— Gospa vojvodica — je pravila nato službenica — ešče je nej prišeo nikši glas, ešče smo nej zvedili nikaj od toga, ka vi pravite. Pozabite zato to žalost, pa se nikaj ne nevolivajte.«

— Pa je zato li istina to, ka sam pravila. Nego ti to nikomi ne pravi, naj te tužen glas ne razžalosti pred časom moje snehe pa hčeri.

Na tretji den potom je prišeo glas z bojnoga pola. Te glas je potrdo tisto, ka je vojvodinja vidila.

Svetica je pa ostala stanovitna. Niti edne skuze je nej stočila, pa z obrazom je tudi nej odkrila globoke žalosti, štero je čutila v srci. Z lübeznostjov je tolažila sneho, štera je zgubila zaročnika, pa hčer, štera je zgubila svojega brata.

— To je vola boža — je pravila z velikov poniznostjov. — Moremo se vdati, ka Bog včini.

Zatem je roke k molitvi sklenola pa je etak molila:

»Gospodne Bože, hvalo ti davlem, ka si mi dao takšega sinü, ki me je za življenja vsigdar lübo, poštvüvao, mi je bio pokoren, pa me je nigdar nej razžalostio. Jako bi želela, či bi ostao v življenji pa bi bio na toj zemli pri meni, da se pa zato li veselim, ka je po krvavoj smrti odišeo k Tebi pa se je zjedino s Tebov v nebesaj. Gospodne, bodi smileni njegovoj düši.«

— Matere, žene, zaročnice! To je pravo krščansko junaštvo, ta svetica vam naj bo za zgled! Prizadevajte si, ka bote jo nasledüvale. Či so vaši možovje, sinovje ali zaročniki odišli na bojno pole, molite za nje pa dajte Bogi hvalo, kak je dala hvalo Bogi sveta Hedvika.

Vk.

Septembra 26-ga se je odprla grobna gomila in do sodnjega dneva vse zakrila mrtvo telo našega ednoga najdelavnejšega pisatela, *Kühar Štefana z Bratonec*.

V dugom betégi v velikoj jetiki je njegov jedini počitek bio dosta pisati za slovensko lüdstvo. Naš Marijin List je vnogo lepih člankov objavo iz njegovoga pera, šteri so jezere pobüdili na češčenje Matere Božje.

Odselo se od nas i preselo v večno domovino, k Mariji je šo po plačo. Molite, dragi naročniki, dosta za njegovo düšo, naj se tolaži na drugom sveti, ki je vašo dostakrat razvéselo na tom z svojimi spisi.

Z Bogom nepozabni pomočnik, počivaj v mirü pri Mariji.

Vredništvo.

† Cigan Jožef.

Marijin List si žalno obleko nasé jemljé. Trga se njemi korenjé. V kratkom časi so se prevrgli trijé strebri njegovi. Zaspao je pisatel Kūhar Štefan v Bratoncih, sovražna krogla je vmorila Dravec Alojza pisatela i gorečega siritela i ravno ta je zadela tudi vernoga širitela, *Cigan Jožefa z Žižkov.*

Sept. 3-ga ga ga je zadela ruska krugla v prsi. — Zaječi nam srce od toga vdarca. Čakali smo dosta od toga 26 letnoga mladenca še. Njegovo delo je bilo tiho, ali velike važnosti. Marijin je šteo biti popolnoma. Njej se je zročó v last, naj ga ona sprejme za daritev za dūhovnike. Za dūhovnike je želo trpeti, do smrti čisto živeti, po smrti do sodnjega dnéva v vice priti, naj tei čem več dūš rešijo. Naj se čem več grešnikov povrné, čem več nedužnih i povrnjenih spopolni, mirajočih reši, v vicah trpéčih odslobodi, je želo v celom svojem življenji naš vrli širitel, nepozabni Joško devišstvo obdržati i dosta trpeti. Pa dosejno je oboje. Ostao je lelija. Ž njov v roki se je preselo na drūgi svet, štero je poskropila njegova mantrniška krv za domovino. Trpo je pa tudi dosta. Naj njegovo zročenje za dūhovnike v rešenje dūš má pravo življenje, i pomen, njemi je nebeska mati sprosila veliki križ, veliki kinč. Jako veliki dūšni beteg je meo. Skūšnjáve, nemiri, dvojnosti so ga obsipale, njemi dūšo v temo čarno pogrozile, ali vūpanja so njemi ne mogle ztrgate z srca. Trpo je nezmerne boje i po njih pomagao vnoge dūše rešiti, svojo pa ščistiti, spopolniti pa podignoti do visoke stopnje časti i dike nebeske.

Kda je slovo jemao, samo to je proso, naj se molimo za njega, ka srečno merje v popolnom požalūvanji.

V pobožne molitve vseh naših dragih naročnikov zročimo dūšo toga zglednoga mladenca i širitela Marijinoga Lista. Molite za njega najbolje vi, kim je leta dugo

do rok davao naš list, zmolite za njega konči edno Zdravo Marjo, ka njemi tak plačate trüd, z šterim je noso k vam Marijino ljubézen materno.

Vsi dečki slovinci se pa včite od njega vse pretrpeti, naj čisti ostanete pa širiti nevstrašeno čtenjé v maternoj reči.

Düše, štere živete življenje to sveto i od sv. stolice rimske tak pohvaljeno za dühovnike, naj düše rešijo, ve deviškoga reda kotrige, glejte brata i včite se od njega trpeti i mreti v Marijinih rokah na diko njegovoga Sinü.

Vrednik.

Cerkvene Novice. — Raznotere Reči.

Navuk za tretjired je držani v Črensovcih augusta 29-a. Predmet njegov je bio sledeči: *Jezuš veli: „Bodi vaš guč: da, da, ne, ne! Kaj je više toga, je od hüdoga (Mat. V. 37.), vodilo 3. reda pa predpiše „Tretjeredniki naj samo v potrebi prisegajo.“* Oboje edno pomeni, to, da brez istinskoga zroka ne smemo prisegati.

Prisegati pomeni Boga za svedoka zvati, naj On, te največki Gospod potrdi, ka mi istino gučimo, ali zaistino nameni-mo zdržati, kaj obljubimo. „Bog me,“ „pri mojoj düši,“ „pri mojoj veri,“ „Bog me vidi“ i drüge reči, štere na Boga merijo so prisege.

Kralá ne vüpaš za svedoka prositi, vseh králov kralá se pa podstopiš?

Nepremišljeno, lehkomišeljno prisegati, čeravno na istino priségnem, je že máli greh. Na vsako rcč praviti „Bog me,“ „pri mojoj düši“ itd. brez premisleka, je prav, ali ne, je smrten greh. Krivo priségnoti samohotno, je pa strašen smrten greh. Trgovci, tržkinje dobro naj prerešétajo svoje guče, da v té strašen greh ne privolijo. Boga za svedoka pozvati za krivico, naj jo potrdó, kak grozovito je to.

Navčimo se dobro gučati, te ne bomo priségali i pod krivdo krive prisege ne spadnemo. Odprta posoda se hitro na-

tepé. Zaprimo si dūšo. Pokrivalo naše dūše so vūsta naša. Mejmo e zaprta i pred bi štero reč spregovorili, premislimo: bo Bogi na čast, ali ne? Če ne, jo ne povcm. To bodi pri guči naša prva naloga. Od Jezušā se vcimo mučati; če za njega mučamo, on nam to plačao bo. Pa želes drūgo, kak plačo Jezušovo, dūšica?

Sv. Augustin pravi „*Kak ne more tisti lagati, ki ne guči, rāvnotak ne more tisti krivo prisegati, ki ne priseġa.*“ Odvadimo se priseganje, pa ne spadnemo v krive prisege, od šterih trdi sv. Janoš zlatovūstni: „*Niedno bodalo ne rani tak teško, kak grešna prisega i nieden meč ne mori tak grozovito, kak kriva prisega.*“

Prisegati smemo i tūdi z veseljom moremo, ār je pravična prisega na veliko Božjo čast, kda to predpiše cerkvena, sodnijska ali vojaška oblast. Pravična prisega vojake okrepi v boji, zaročence obda z potrpežljivostjov v zakoni, svedoke pa napuni z mirovnov dūšnovvestjov pri prāvdi i reši vnoge nedužne krivice; zato je Bogi prijētna.

Sprejem v tretji red v Črensovcih se je vršo na malo mešo, sept. 8-ga. Pristopilo je 19 oseb, šest deklin, ove pa zakonske žene. — Rāvno tē den je naredilo devet kotrig, eden mladenec, ove pa ženskoga spola, obljūbo. V navuki njim je razložena dužnost, naj vsaki svoj ter nosi i radost pa haski, šteri z toga shajajo.

Izlet veržejskih oratorijancov. Do 130 oratorijancov je izlet napravilo v Črensovce in Tūrnišče sept. 5-ga pod vodstvom ednoga patra in pet klerikov. V Črensovcih so meli sv. mešo, obhajilo, v Tūrnišči pa večernice. Veselo je korakala družba po naših vesnicah i vabila z svojov nedužnov, dobrovolov vse naše dečkece medsé.

IZ PISEM NAŠIH VOJAKOV.

Moč prsv. Oltarskoga Svestva.

Pred sam se podao na bojišče, sam opravo devetdnevnic (5 Oča našov i 5 zdravi Marij) na čast presv. Teli Jezušovomi v Oltarskom Svestvi zaistino prebivajočemi, naj me smrti občuva. Septembra 27.-ga v Vlašenici sam bio v strašno nevarnom položaji. Ober mene se je razpočo šrapnel i čiravno eden meter od mene naprej je odtrgno dober falat kamna i ga neso proti meni, nikaj mi je nej včino, gda je okoli mene stoječe štiri moje pajdaše k smrti bujo. Zahvaliti se mam za to velikansko rešiteo presv. Teli Jezušovomi, štero sam zavūplivo na pomoč

zvalo, naj me nagle smrti odslobodi, gda je šrapnel više moje glave krožo. (Šerpak Matjaš iz 20.-ga domobranskoga pešpolka.)

Tolažba i prošnja vojakov.

Predragi moj oča dühovni, iz globočine srca svojega njim pošlem eden lepi pozdrav, z šterim njim želim, ka njim je najbolje potrebno, ka do mogli dugo let vrejüvati ino vsigdar več lüdem do rok davati Marijin List. — To me najbolje srce boli, ka so ešče takši lüdje med vojaki, šteri z svojimi grdimi grehi žalijo to presv. Srce Jezušovo, štero mi slovinci prosimo, ka bi nam smileno bilo ino nas tej nevol hitrej rešilo. — Prosim vas slovenske matere, opominajte svojo dečico, naj molijo za nas vojake. Jas nemam vekšega veselja, kak gda z domi glas dobim, ka mojivi dvej deklici, edna sedem, drüga pet letna doli poklękneta pred podobo blažene Dev. Marije pa molita za mene. V tom mam vüpanje, ka Jezuš rad poslühne te nedužne male dece prošnje.

Prosim vas zato dober moj dühovni oča i tüdi vse naše dühovne pastere, zovite mladino i vso lüdstvo, ki je doma k gostomi sv. prečiščavanji. Vi pa mladina i vsi, ki ste doma, bogajte naše dühovne pastere, poklekните večkrat pred oltar, darüjte za nas sv. obhajilo, štero mi siromacje dugo ne moremo k sebi prijeti i molite pa prosite za nas sv. Srcé Jezušovo, naj nam bode smileno na tom bojnom poli. — Pošlem njim 2 koroni z dobre vole iz svojega zaslüžka, — 18 krajcarov mam na den — na pomoč Marijinoga Lista i naši slovenskih Novin. — Oh Marija Mati, mila patrona naše rojstne domovine, daj nam edenkrat ešče v küp živeti v milošči božoj na tom sveti, na drügom pa v küp pridti v diki kralstva nebeskoga, kje se nam ne de več trbelo bojati nikšega boja. (Matjašec Ivan, črnovojnik iz 20-ga domobranskoga pešpolka.)

Trononaslednikov morilec se je stršno.

Cambrinovič, Principov tivariš, te drügi lüdomorski srbski dijak, ki je vrgeo bombo na trononaslednika, se je stršno v temnici. Začno je premišlavati nad svojim zločesnim delom, pa ga je obišla groza, ka je to včino. Nej je mislo, ka bi trononas-

lednikova smrt zahtevala življenje telkih ljudi. Nej je znao, či je bio trononaslednik oča, pa je nej mislo, či osoda njegove kraleske dece, štera so postala sirote, zadene telko druge dece. Cambrinovič si je na vse to prle nej mislo. On je bio preveč zapelani. Preveč je poslušao na svoje srce. Po sili je šteo poslati junak, šteroga bi srbi poveličavali. Zdaj se je že strezno... Predramilo ga je gromenje topov, milo zdihavanje ranjencov i mirajočih pa joč sirot i dovic. Vse to ga zdaj ešče ze sna pregnja. Ne more pozabiti zadnjih reči trononaslednika, ki gda je mirao, je pravo svojoj ženi: Ti ne vmeri — ti živi zavolo najne dece!...

Gda so té lüdomorce postavili pred sodnijo, se je Cambri-novič začno jokati pa je proso odpüščenje: „Naj nam odpüsti stari casar... sirote-deca to, ka smo včini. Mi smo zapelani mladi lüdje!“ Tü njemi je reč zaostala pa se je začno bridko jokati. — Tak je prav, požalüj, vej maš kaj požalüvati — je pravo državni pravdnik. — Ja, maš, ka požalüješ; či že ednok ne moreš popraviti, ka si včino, te konči požalüj, ka zavolo zločesnoga dela, v šterom si bio vdeleženi, more zdaj telko mladih lüdi življenje gübiti po bojiščaj. Či ne moreš dati drugoga zadoščenja, te konči požalüj svojo hüdobijo. — Od tistoga hipa žalüje Cambrinovič pa se joče, ka je včino tak grozno, zločesno delo.

Pismo casara Abessinskoga na sv. očo XV. Benedikta.

Abessynia (Ethiopia) je v Afriki; té krivoverne, poganske dežele casar, šteroga oča je pred par leti talijane nabio, je letos 25-ga maja, šteri den so nam taljani boj napovedali, sledéče lepo pismo poslao po misijonari Baziliji sv. oči:

„*Legg Jasu*, dedič ethiopskoga trona i sin II. Menelik casara, Njihovoj Svetosti, slávno vladajočemi papi *Benedikti XV.*, glavári püspekov, ki v Rimi stanüje.

Z največšim poštüvanjom prikažem vašoj zvišenoj osebi vklánjanje mojega velečastenja in moje vdanosti. Kak najbole se trüdim, naj nadaljavati morem ono prijáteljsko zvezo z Vašov Svetostjov, štero so vaši presvetli predniki z mojim očom gordržati blagovolili; v té namen sem zročo to pismo oči Baziliji, kak odkritosrčni dokaz mojih častipunih čütil.

Da je Gospod, Sveti Oča, vas za vrednoga spoznao za prestol sv. Petra. meni pa milost dao, da smem svedok biti toga

dogodka, prosim vas, zvišeni oča, blagovolite sprejeti dáčo mojega vklánjanja, i s tistim zavüpanjom, šteroga mi do vas Vaša Svétost rosi, se podstopim vas prositi, da bi iz svoje oskrbljávajoče ljubézní en del zamé zadržali, ka bi mi Bog pomagao modro ladati i k blaženstvi pripelati ljudstvo Ethiopie.“

Marijina družba naših deklin v Bridgeporti je nastávljena po gorečnosti njuvoga plebanoša velč. *Golob* Mihala. Slika nam kaže to lepo Marijino družbo, v štero da bi vstopile vsa slovenske dekle v Ameriki i doma. K Mariji, deklíne slovenske, k Mariji, k Mariji!

Zahvala! Izjávlam nájtoplejšo zahválo presv. Srci Jezusovomi i Bl. Dev. Mariji, že čüdovitno skázano milost i srečno rešenje ednoga oddelka, na mené zavüpanoga. — (Ivan Jerič, četovodja.)

Na slepe vojake z Túrnišča.

Vojkovič Bara 2 kor., Cigan Peter 1 kor., Törnár Bara 7 kor., Trboča Bara 5 kor., Trboča Ana 2 kor., Tratnjek Štefan 60 fil., Korén Julia 2 kor., Žerdin Štefan 2 kor., Magdič Ferenc 2 kor., Kúčko Jožef 1 kor., Maroša Štefan 5 kor., Ščap Rozalia 1 kor., Gelt Marko 1 kor., Maroša Marija 2 kor., Ozian Janoš 1 kor., Horvat Štefan 40 fil., Púcko Pavel 40 fil., Ščap Štefan 1 K., Zadavec Ferenc 50 fil., Matjašič Peter 1 kor., Lütár Ivan 1 kor., Horvat Ana 2 kor., Lütár Ana 1 kor., Horvat Štefan 1 kor., Maroša Štefan 1 kor., Törnár Štefan 2 kor., Tivadar Julia 1·20 kor., Horvat Jožef 1 kor., Kamplin Bara 80 fil., Magdič Ana 2 kor., Trboča Jožef 2 kor., Raj Ana 1 kor., Dugar Ivan 2 kor., Tivadar Ferenc 1 kor., Hül Janoš 1 kor., Kolár Ana 3 kor., Maroša Jožef 2 kor., Horvat Ivan 60 fil., Čizmazia Bara 2 kor., Čeh Ferenc 4 kor., Boure Ana 1 kor., Vojkovič Leopold 80 fil., Maroša Julia 1 kor., Kocet Štefana žena 1 kor., Hosterter Ferenc 2 K., Banfi Ferenc 1 K., Makovec Janoš 1 K., Makovec Bara 1 K., Zelko Štefan 2 K., Bakan Ivan 2 K., Horvat Klara 1 K., Kovač Treza 60 fil., Horvat Ferenc 1 kor., Hobar Štefan 1 kor., Toplak Martin 1 K., Horvat Ferenc Premoša 1 K., Jáhn Ignac 40 fil., Bakan Ferenc 1 K., Horvat Štefan 40 fil., Magdič Janoš 2 K., Magdič Bara 1 K., Rós Ferenc 2 K., Raščan Štefan 2 K., N. N. 4 K. 60 fil., Žerdin Julia 2 K., Premoša 2 K., Društvo Dühá svétoga 1 K. 40 fil., Društvo Škapulersko 1 K. 50 fil. **Vkúp 113 K. 20 fil. i za 63 K. žita.** Celi dar Zanesé 176 K. 20 f.

 POŠTA.

Vsem. Slednja štrtina leta se je približala, kalendar se že tudi lepo tiska, prosimo zato zaostale naročnike, naj naročnino čem prle poravnajo. — **Kat. Antolin. Piljenice.** Naročnino in 1 K. podpore na list sem dobo. Povrni vam Dev. Marija.

*Naročite si Marijin List! Dobi se pri KLEKL JOŽEFI
vpok. plebaničar v Črensovcih. CSERFÖLD, ZALAM.*

*Cena Marijinoga lista je doma 2 K., v Ameriko 3 K. —
Pošila se za to ceno samo večim naročnikom na eden naslov
skupno. — K listi dobijo naročniki brezplačno, proti koncu
leta kalendár.*

*Naročniki Marijinoga lista májo del v štirjezerih svetih
mešah vsako leto, štere dá služiti sirotinsko deco oskrbláva-
joče „serafinsko društvo.“*

*Za vse pokojne naročnike i živoče širitele Marijinoga
lista se zvuñtoga služi vsako leto 14 svetih meš v romarskij
cérkvi Matere Sedem Žalostí na Grádi.*

VSEBINA.

Misli od žalostne Matere Bože	257
List za deco (Dečacije — pastirje)	258
Sad bojne	267
Zveličani Ivan Gabriel Perboar, duhovnik misijonske družbe sv. Vincencija P.	269
† Dravec Lojz	273
Molitev svete Hedvike v bojnom časi	280
† Kúhar Štefana	282
† Cigan Jožaf	283
Cerkven2 Novice — Raznotere Reči	284